

INŻ. JĘDRZEJ MORACZEWSKI

## HEJTA! NA PRAWO!

Z dzienników endeckich dowiadujemy się o rozbieżnościach zarysowujących się w kierownictwie Obozu Zjednoczenia Narodowego. Rzekomo jedni ciągną na prawo — drudzy na „lewo“.

Wobec tych pogłosek wydawałoby się rzeczą mądrzejszą wyczekać co z tego wyniknie i co świat na to powie, a tym czasem nie pisać o Ozonie.

Jednak do poruszenia tego tematu zmuszają różni nasi „przyjaciele“, czy chający na spadek po Zgonie ZZZ. Tymczasem ZZZ. nie myśli umierać, czuje się bardzo dobrze, ma zdrowe, silne zęby i jest w dobrej formie. Tylko nogawki obszarpały mu trochę pieski, poszczone przez Lewiatana. Te pieski szerzą kłamliwe plotki o członkach Centralnego Wydziału, od mej osoby poczynając.

Oświadczam jeszcze raz: Kto wypisał na swoim ideowym sztandarze „bezpartijność związków zawodowych“, ten dopóki jest związkowcem\*) nigdy, pod żadnym pozorem do żadnej partii politycznej nie wejdzie i związków zawodowych do niej nie przywiąże. Oczywiście, o ile to hasło programowe uczciwie głosił, a nie w celu okłamania robotników.

Porzucili to hasło sztan-darowe ludzie zużyci, którzy wchodzili do naszej organizacji z nadzieją, że uwiją sobie w niej wygodne, ciepłe gniazdko. Skoro się jednak okazało, że Z. Z. prowadzi tak ciężką, tak bardzo ryzykowną i trudną walkę, do jakiej szumowiny nie miały już siły i ochoty, wykpiwały od nas do Ozonu. Nie wiem czy te odpryski znajdą tam pożądaną spokój i ten życiowy tłuszcz, którym chcą obra-

ścić w taki sposób, by i „przyjemność mieć i niewinności nie stracić“.

Z nimi razem przybyli do Ozonu różni zausznicy czy to panów dyrektorów, czy też władz bezpieczeństwa, ludzie bez ideologii, dla których jedynym programem jest sprawa własnej kieszeni.

Mądrzejsi nie poszli od razu do Ozonu. Narazie przecinali więzy, tworząc związki czysto miejscowe. Do ozonu wstąpią później, gdy wytargują z niego co można.

Tymczasem zakłopotali się Ozon, co z tym całym nabytkiem zrobić. Rozłamy, odpryski i nagonkę do Ozonu robili gorliwcy bardziej ozonowi niż Ozon sam, pędzący bez wazeliny do... kariery. Że przedmiotem rozbijania stał się na początek akurat ZZZ. to już zasługa Lewiatana. Jego to dyrektorowie wywierają na Śląsku i nie na Śląsku nacisk na członków naszej organizacji, jeszcze silniejszy od parcia władz administracyjnych. Jest to chlubne świadectwo roli ZZZ. w życiu społecznym Polski.

Początkowi tej rozbijackiej roboty towarzyszył krzyk reklamowy w radio i prasie o zamieraniu ZZZ. Kto pamiętał przysłowie, że „radio, które dużo ryczy mało pożytku daje“, ten z niedowierzaniem oceniał te radiowe krzyki i wiadomości dziennikarskie.

Krzyki jednak ucichły, bo najkrytyczniej odnosił się do tych swoich nowych nabytków sam Ozon. Gdy zgłaszał przystąpienie do

obozu „Związek byłych pa-sażerów kolei państwo-wych“, to akt taki do niczego nie zobowiązywał, ani w niczym Ozon nie wiązał. Wiatr. Ale „odcinek“ robotniczy to co innego. Co z nimi zrobić? jak użyć tych ludzi, którzy...? Czy próbować tworzyć organizację solidnych łamistraków? Czy robić pozorny związek zawodowy?

Pieniądze na polskich Pinkertonów\*\*) dałby Lewiatan, ale środki na związki ozonowe musiałby znaleźć Ozon. Tymczasem w miarę, jak się pp. pullownicy orientują, że Haupy, Gardecy, Długosze, Malinowscy i t. d. nie nadają już się w ogóle do żadnej roboty, rośnie pewność, że nie opłaci się skórka za wyprawę. Stąd wyłoniło się to zarządzenie by oddłamlane oddziały nie wstępowały do Ozonu, tylko na razie przybierały formę miejscowych, lokalnych organizacji.

Możliwe, że z tymi nieużytkami odeszło do Ozonu kilku robotniczy ideowych, zdolnych do działania, a złudzonych mniemaniem, że właściwym celem tego powstającego obozu jest sprawa zjednoczenia wszystkich sił narodowych dla obrony naszej państwowości i niepodległości. Nie potrzeba na to głębokiej filozofii politycznej, by oświecić, że taki program ugrupowania politycznego byłby w Polsce możliwy do urzeczywistnienia.

Kto jednak tak czytał mowy i hasła przewodców ozonowych, przekonał się wkrótce, że ci wodzowie, uważając obronę państwa za zbyt wąską podstawę działania, postawili sobie o wiele szersze zadania.

\*\*) Amerykańska rodzina Pinkertonów stworzyła organizację zawodowych łamistraków, pomagając, za pieniądze, kapitałowi do zwalczania żądań robotniczych.

Ich programem stało się zjednoczenie wszystkich Polaków aryjskiego wyznania od pięciu pokoleń w dziedzinie politycznej, gospodarczej, społecznej, literackiej, religijnej, muzycznej, gramatycznej, sportowej, rasowej i Bóg wie jakiej jeszcze. W Niemczech takie zjednoczenie nazwano „totalizmem“, w Rosji „bolszewizmem“. O tóż Ozon ruszył w tym hitlero-bolszewickim, totalistycznym kierunku, porzucając pierwotne jedyne swoje hasło „obrony“.

Chęć dobrowolnego wprowadzenia ustroju totalistycznego jest mrzonką nieuchwytną. Kto za nią goń, jeżeli jest silny pomocą władz państwowych, sądowych, samorządowych, lewiatanowych i catowomackiewiczowych, ten potrafi rozbić dotychczasową spójność narodu, pokłóci ze sobą wszystko i wszystkich, tym samym osłabi naturalny pęd do wspól-pracy w obronie państwa, ale niczego nie zbuduje.

Klasy posiadające, mające dużo do stracenia, w lot się opatrzyły, że „początkowe“ kierownictwo Ozonu gni za marą i że będzie potrzebowało silnego poparcia. Tedy pod formą oddania się w opiekę pułkownikowi swemu, chwyciły w swe kleszcze p. Koca, który zresztą i tak jest zprzekonań konserwatystą. Lewiatan, organizacje ziemiańskie, izby przemysłowe, handlowe, rolnicze przyskrzypiły się do Ozonu

z pewnością nie dla obrony państwa, tylko w nadziei zatamowania reformy rolnej, zniszczenia ubezpieczeń i ustaw społecznych, niezależnych związków zawodowych klasy pracującej i skończenia z wolnością strajkowania. Rzecz zrozumiała, że tego nie podobna przeprowadzić w ustroju istotnie demokratycznym, a nawet w pozornie demokratycznym. Pułkownikowi Kocowi marzy się ustrój dyktatorski. Aby trudniej było zgadnąć, wyszukano nań nazwę: ustrój „demokracji kierowanej“. W celu urzeczywistnienia tego ustroju prowadzi OZON rokowania z całą polską reakcją. Z częścią miendecji, z oenerowcami, z biskupami, z ziemianami, z lewiatanem.

Wylew nienawiści małego, ale zarozumiałego biskupa Sapiehy nadzwłokami marszałka Piłsudskiego—(żywego się bał)—był pułkownikowi Kocowi bardzo nie na rękę, bo psuł jego rozhowory z klerem.

Na chłopów działać ma z ramienia p. Koca i za jego wskazówkami zachny generał Galica, który sobie sumiennie wygaduje płuća, perswadując kmiotkom „niezdrowe apetyty“ na ziemię obszarnicze. Jeszcze zacniejszy p. Długosz poucza robotników o szkodliwości tych związków zawodowych robotniczych i organizacjach młodzieżowych, które przepędzają od siebie łapowników i złodziei.

(dok. na str. 2-ej)

### Nowa konfiskata

Poprzedni numer naszego pisma uległ konfiskacie za artykuł wstępny red. Wacława Chmuryńskiego.

Po konfiskacie okazał się drugi nakład z białą plamą.

**Jędrzej Moraczewski**  
zaproszony na konferencję przez  
Marsz. Rydza-Smigłego

Tow. Jędrzej Moraczewski pierwszy premier Niepodległej Rzeczypospolitej prezes Z.

Z. Z. został zaproszony przez Marszałka Rydza-Smigłego na konferencję.

\*) Związkowiec z łacińska nazywany bywa: „syndykalistą“.



# HEJTA! NA PRAWO! STARACHOWICE

(Dokończenie ze strony 1-ej)

Wodzowie Młody Polski wtórują Sapieżę, pod patronatem p. Koca, w obnizaniu postaci Józefa Piłsudskiego. Zaiste dziwną i nienaturalną jest ta miłość legionisty i piłsudczyka — p. Koca do tych endeckich chłopców z Młodej Polski, którzy na dobitkę starają się własnoręcznie biciem szyb mojąszewego wyznania odwrócić uwagę pręskich robotników od klęski bezrobocia i obnizania przez kapitał stopy życia ciowej swych robotników. Te „prace” ozonowe rozplanował płk. Koc przed swoim wyjazdem i po swoim powrocie z zagranicznego najmodniejszego, najeleganciejszego badu.

Obecny „tymczasowy” runek Ozonu” zarysował się wyraźnie. Choć przyszły los Ozonu jeszcze nie wiadomy, dzisiaj hasło brzmi: Hejta! Na prawo! Wojtek poganiaj.

## Zmienić metody!

Czasami tak się dzieje, że przy pomocy dziwnego zbiegu okoliczności na czołowe stanowisko tej lub innej organizacji przypadkowo wysuwa się jakiś człowiek mało kulturalny.

Przykład taki mamy na terenie Starachowic.

„Prezess Górecki” ordynarnie zaczepia robotników należących do Z. Z. Z. i różnymi sposobami chce ich przyciągnąć do swojej organizacji. Tak niedawno było z tow. Murczyńskim, który

dał należytą odprawę „prezesowi” i zaraz stał się w jego pojęciu „ciemnym”.

Ale jakoś dziwnie się składa, że robotnicy Starachowic właśnie pana Góreckiego nie za bardzo jasnego mają, a co gorzej i wśród jego „sztabu” jakoś mrok panuje. Nie pisalibyśmy o tym, gdyby nie to, że chcemy tym panom zwrócić jedną rzeczową uwagę.

Gdyby tym panom i ich „wodzi” Wiltosowi zależało na szczerej walce z zakusami faszystowskimi, nie starali by się rozbijać zebrań i organizacji robotniczych, lecz swoje siły i wysiłki skierowali by w innym kierunku, jak na przykład na przemyślenie mądrzejszego projektu umowy zbiorowej.

Albowiem stwierdzić trzeba, że opracowany „przez tę grupkę działaczy” robotniczych projekt umowy zbiorowej przewiduje dniówkę aż 3 zł. dla kobiety przy sprzątaniu, które dziś bez tej umowy zarabia 3 zł. 20 gr. za 8 godzin pracy. Brawo panowie.

I jeszcze jedno. Panowie ci twierdzą, że robotnik musi być zorganizowanym, a zamiast zwrócić uwagę na organizowanie robotników, dążą do rozbijania już istniejących organizacji. Zapewne z bojaźni przed nimi.

Na terenie Starachowic jest zbyt wielu robotników niestety nie zorganizowanych i tu należy zwrócić uwagę, a nie rozbijać ludzi zorganizowanych.

Dość roboty, która jest tylko na rękę kapitalistom. Stwierdzamy, że i nasz i wasz Związek mają wiele do zrobienia na terenie Starachowic, a zatem dokańd jeszcze nie zapóźno, zmieńcie swoje obrzydliwe metody — bo to szkodzi dobru klasy robotniczej.

## Jednolite stanowisko Związków Zawodowych po zawieszeniu Z. N. P.

Starostwo Warszawa Śródmieście zawiesiło Zarząd Główny jednej z najpotężniejszych organizacji Zawodowych — Zw. Nauczycielstwa Polskiego.

Na miejsce tego Zarządu pochodzącego z wyboru mianowano kuratora p. Pawła Mosiała, nauczyciela ze Śląska.

Odwolanie Zarządu Gł. Z. N. P. od tej decyzji zostało odrzucone, a jako powody zawieszenia działalności Zarządu wysunięto przyczyny 1) polityczne, 2) społeczne, 3) formalno-prawne.

Jednocześnie Min. Wyzn. Religi i Oświaty odwołał nauczycieli, pełniących funkcje w Zarządzie do prac w szkołach, przydzielając ich przeważnie na prowincję.

W związku z powyższym Biuro Infor. Prasowej donosi:

Powszechne zainteresowanie w sferach pracowniczych budzi w tej chwili sytuacja wytworzona w Związku Nauczycielstwa Polskiego przez wyznaczenie komisarza z ramienia władz nadzorczych.

W tych dniach odbędzie się plenarne posiedzenie centralnej komisji porozumiewawczej związków pracowniczych w rozszerzonym składzie w tej sprawie oraz w sprawie uznania ważności mandatów obecnej delegacji nauczycielstwa do centralnej komisji, aż do czasu ustąpienia władz komisarzskich i wyłonienia przez Związek Nauczycielstwa Polskiego normalnej reprezentacji.

„Dziennik Poranny” w części nieskonfiskowanej notatki w Nr 279 w nakładzie drugim po konfiskacie podaje co następuje:

*w obronie zasady wolności koalicji*

„Robotnik” donosi, że dnia 1 b. m. odbyło się wspólne posie-

dzenie przedstawicieli Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Polsce, Centralnej Komisji Porozumiewawczej Związków Pracowniczych i Centralnego Wydziału Związku Związków Zawodowych.

Dalsza część notatki uległa konfiskacie. Nasze stanowisko w tej sprawie jest jasne, lecz my niestety nie możemy zabrać głosu bo i tak by go z różnych powodów nie usłyszano.

Bicz.

## NA CUDZEJ KANWIE

### To co nie skonfiskowano

Przeglądając prasę z ostatnich dni napotkaliśmy wiele dzienników i tygodników z białymi plamami „Robotnik”, „demokratyczny”, „Dziennik Poranny” i Warszawski „Front Robotniczy”. A więc szukamy co jest nieskonfiskowane.

### Plon Pracy Z. N. P.

W Nr 278 „Dziennika Ludowego” i w Nr 281 „Dziennika Porannego” czytamy w artykule pod powyższym tytułem co następuje:

Mija rok jak bandy oenrowskie niszczyły dobro państwowe i demolowały urzędnia w Uniwersytecie. Godzi się w tę rocznicę, a zarazem rocznicę powstania szkolnictwa polskiego, wskazać na pozytywne wysiłki budowania polskiej kultury. Siegamy do tejże dziedziny szkolnej. Znamy dziś naszych Czytelników z historią i dorobkiem Zw. Naucz. Polskiego. Historia ta sięga zarania ruchu niepodległościowego kraju. Związek Nauczycielstwa Polskiego zrodził się z dorobku walki przeciw zaborcom i przeciw ich endeckim pomagierom. Stąd nienawiść endecji oraz jej wychowanków do Z. N. P.

Po skreśleniu karty powołania Z. N. P. — autor pisze dalej

Z tych oto kół, kółek i organizacji, wyszłych z walki przeciw zaborcom, powstał w 1919 roku na Zjeździe w Warszawie Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, obejmujący przeszło 17 tysięcy członków.

W 1930 r. przystąpił do Zw. P. N. S. P. Zw. Zawodowy Nauczycielstwa Polskich Szkół Powszechnych i wówczas zmieniło nazwę na Związek Nauczycielstwa Polskiego i pod tą nazwą działa do ostatnich dni.

Powstała z prądu postępowego, anty endeckiego organizacji, była dalszą kontynuacją ideologii niepodległościowo-demokratycznej, wychowując w jej duchu swoich 53 tysiące członków. Ideologia jej wyrosła na zasadach hasła demokratycznych lat 1905, 1915 — 1918, 1919 — 1920.

I dalej

W dziedzinie realizacji postulatów zawodowych związek wykazał się dużymi zdobyczami. Związek walczył o potrzebę szkoły, o sprawy uposażeń, emerytalne, dążył do zasadniczego uregulowania nadzoru szkolnego do nauczyciela i t. d. Związek Nauczycielstwa Polskiego jest więc organizacją zawodową o szeregach podłożu idealistycznym, walczącą o ideały szkolne i oświatowe, o ideały państwa we i społeczne.

Już pierwsza deklaracja ideowa Z. N. P. z dnia 15 kwietnia 1919 roku stwierdzała:

„Pragniemy, żeby szkoła nie urabiała dziecka polskiego dla celów i interesów chwili, wo panujących partij politycznych”.

Idealy społeczno-państwowe określiła uchwała z dnia 10. IX 1936 r., która domagała się realizacji planu społeczno-gospodarczego, w duchu postępowo-demokratycznym.

A następnie!

Rzecz jasna, wobec takiego wysiłku zorganizowanych mas nauczycielstwa był rzeczą zromiałą atak „nietoperzy kultury polskiej”. Jak ich razwał p. mec. Czesław Pawłowski: „Nietoperze kultury polskiej nie mogą spać spokojnie, widząc jak światło promieniując z pracy nauczycielskiej coraz bardziej oświeca ich szpetne oblicza”.

Rzecz jasna, iż tak wychowanej armii nauczycielskiej żaden — i to żaden — odłam staro-endecki, młodo endecki, czy nowo endecki przejąć nie może.

Tę też tezę jasno i otwarcie formułują endecy z „Warszawskiego Dziennika Narodowego”, którzy domagają się zupelnej likwidacji „mafii”... t. j. postępowego nauczycielstwa.

Masa pięćdziesięciu kilku tysięcy zorganizowanego nauczycielstwa nie da się przejąć ani rozbić. Od lat jest ona wychowana w duchu zespołności z interesami nie grup awanturniczych akademików, ale z interesami najszerszych mas ludowych.

Dorobkiem Z. N. P. jest też wielki majątek, zbudowany wysiłkiem niezliczonych mas. A majątek to naprawdę imponujący!

I wtedy, gdy ten wspólny gmach Z. N. P. był budowany wysiłkiem rzesz nauczycielskich, w gmachu Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego bandy oenrowskie niszczyły własność państwa, demolując urządzenia, biblioteki i t. d.

Wyrazem Polski jutra nie są to bandy huligańskie!

Podając ten dosłowny przedruk z artykułu do tych zdań już nie więcej dodać nie możemy.

Bicz.

## Oświadczenie

Na rozprawie sądowej p. Smiechowskiego przeciw Redaktorom tygodnika „Zew Proletariatu” w dniu 30 września 1937 r., na którą zostałem wezwany przez Sąd w charakterze świadka, w czasie moich zeznań p. Prokurator oświadczył, iż p. Smiechowski napewno więcej mnie nie przyjmie.

Oświadczeniem tym byłem zdziwiony, gdyż nie miało ono związku z aktem oskarżenia, a że rozprawa była publiczną, uważałem za swój obowiązek wyjaśnić publicznie, iż po paru rozmowach z p. Smiechowskim uznałem za właściwe więcej z Nim nie rozmawiać, a więc wobec już dawno zajętego przeze mnie stanowiska do osoby p. Smiechowskiego sprawa przyjmowania mnie lub nie przyjmowania nie jest zależną od woli p. Smiechowskiego, a tym samym oświadczenie p. Prokuratora nie związane z merytami sprawy było zbyteczne.

Zygmunt Dymek.

## Czyn Społeczny

Członkowie Zarządu Zw. Zaw. Metalowców Z. Z. Z. w Starachowicach złożyli na fundusz prasowy „Głosu Ludu Pracy” sumę zł. 25.

I jednocześnie wzywają waszy stłkich towarzyszy i członków Zarządów Oddziałów Z. Z. Z. z terenu Okręgu Radomsko-Kieleckiego do złożenia takich samych sum.

Redakcja i administracja „Głosu Ludu Pracy” Towarzyskom ze Starachowic składa serdeczne podziękowanie za miłą inicjatywę, która jest dowodem uznania dla „Głosu”.

**Niech żyje jednolity front robotniczy!**

## Nasza wygrana

Po bohaterskim strajku na „Wiśniówce” w Państwie Kamieniołomach w Zagnańsku robotnicy zyskali pewne podwyżki sięgające od 3 do 15 proc. zarobków, oraz pewne nieznaczne udogodnienia w pracy. Inne Związki Zawodowe napewno by roztrząbiły po całej Polsce o „wielkim zwycięstwie” — o swoim sukcesie.

Ale Z. Z. Z. Okręgu Radomsko-Kieleckiego pomimo uzyskania tych więcej niż skromnych podwyżek odważnie stwierdza, że tego „sukcesu” nie uznaje

za wygrane. To nie jest wygrana i dla tego też dziś ze zdwojoną energią przystępuje do prac organizacyjnych w kamieniołomach i tak długo nie spocznie, aż wszyscy robotnicy nie znajdą się w zorganizowanych szeregach Związku dążąc ku przyszłemu zwycięstwu.

J. N.

**Silą Polski — Lud Pracy!!!**



# W kociołkach bigos grzano

Polskie kuchnie polityczne na pawają atmosferę nie młą wonią.

Z pokryw rondli i garnków nowej, niedawno założonej, oficyny kuchennej — unosi się na cały kraj niemiły, duszący swąd. Coś się przypaliło. Wina ponoć kuchcików, którzy — choć jest ich falanga — nie mają, jak sami utyskuja, żadnej szkoły. Dowodem choćby ten odgrzewany mózdzek „a la Dmowski”, którym nas na pierwsze danie uraczyli. Po zapachu sądząc, ten mózdzek jest już zbyt nadpsuty. To też atmosfera w kraju jest coraz mniej zozonowa. Bitki koszerne „po żydowsku” też już się przejadły i wywołują wciąż rosnący wstę. Są zresztą starą specjalnością jednej z kuchni konkurencyjnych.

Galicyskie produkty wiejskie, na które się ostatnio nowa firma przerzuciła, również nie znajdują chętnych a wśród upatrzonych konsumentów nawet wywołują gwałtowny opór.

Jadłodajnia dla robotników — choć do jej reklamowania powołano specjalnie uczesznego wojtkę (t. zn. zachwalacza) — też jakoś nie może jeszcze otworzyć podwoi. W obecnej chwili funkcjonuje jeszcze filia w Katowicach. Wielu dziwnym się wydała, że ta jadłodajnia ślaska cieszy się choćby jakim takim powodzeniem, gdyż tamtejszy kuch mistrz, zwany popularnie Grzesiem, niema żadnej wspólnoty interesów żołądkowych z robotnikami, przez co ci ostatni chodzą głodni. Otóż sekret frekwencji leży w tym, że filia przyjęła godło: „Pod Michałkiem”, które na ślasku ma swoją wymowę. Poza tym miejscowy zachwalacz, noszący tam miano „bajdura”, spełnia swoje funkcje lepiej od warszawskiego kolegi — wojtki.

Warszawę zresztą prześlada dziwne pech. Jeszcze przed otwarciem nowej jadłodajni związkowej nastąpiły jakoweś powikłania telefoniczne, wywołane podobno skandaliczną wprost dezynfekcją aparatów. Wielce nieprzyjemny zapach, jaki powstał w skutek tego nie tylko wokół chałupy, lecz i wewnątrz

jadłodajni — spowodował odroczenie jej otwarcia.

Jednakże w innych, konkurencyjnych firmach kulinarnych dzieje się całkiem ni-dobrze. Wszystkie nieomal ograniczają się do swoich odwiecznych specjałności, które przeważnie się przejadły, lub wyciągają przepisy kuchenne sprzed lat 10-u. Albo poprostu częstują nas konserwami z tej samej epoki. Dzięki kusymy bardzo — już nie możemy.

Kuchnia „Narodwa”, chcąc się ostać wobec nowej konkurencji zorganizowała znakomitą reklamę uliczną, opartą na wciąż niezawodnych wzorach chuli-gańskich, udoskonalonych efektami afrykańsko-jazzbandowymi. Tłuczone szyby petardy, petardy... a od czasu do czasu mała bombka. Tak tylko, poprostu, dla urozmaicenia. Dla urozmaicenia jadłospisu, oczywiście, który jest monotony aż do obżędzenia. Bo pomyśleć tylko: na śniadanie — żyd w galarecie, na obiad w sosie naturalnym, a na kolację — siekaninka. Żydzi są wogóle jedyną od dawna racją istnienia endeków, odwiedzających się swoim życiodawcom — pogromami. Endekom i ich odpryskom hasło:

pogrom zastąpiło całkowicie program. Słowa te brzmią zresztą „ludząco” podobnie, a endecka klientela, ogłuszona petardami ogłupiającej propagandy, nie ma zbyt wysubtelniejszego słucha.

Żydzi na Madagaskar! — oto naczelne, ideowe hasło „narodowsów”. Skłonni jesteśmy wrzeszczeć je razem z nimi... pod jednym wszakże warunkiem: Że na statki, odpływające na Madagaskar z Żydami — załadowana zostanie równa porcja endeków. Może wówczas, nareszcie, myśl polityczna odzyska swoje prawa.

Zajrzyjmy jeszcze na chwilę do garkuchni postępowych. Tam dwa dania królują niepodzielnie:

bigos po polsku i  
groch z kapustą.

Inne dania są, owszem, nawet bardzo wymyślne, ale tylko... w jadłospisie programowym. W rzeczywistości — podają tylko sosy, jakimi je podlewają.

Zachodzi poważna obawa, że ostatecznie wszystkie polskie kuchnie polityczne naważą nam kaszy. I że ta kasza będzie nas słono kosztowała. i. s.

## Przed wiecem Unii

Ostatnio wzmógł się ruch wśród organizacji zawodowych pracowników umysłowych na terenie Kielc.

Dzięki energicznej akcji Z. Z. Prac. Inst. Ub. Społ. otrzymano przyrzeczenie p. Ministra Opieki Społecznej zwrotu pracownikom Ubezpieczalni podatku socjalnego.

Również i inne organizacje zawodowa zaczynają się mieszać.

W najbliższych dniach ma nastąpić na terenie Kielc reorganizacja Unii Z. Zaw. Prac. Umysłowych, które obejmuje Z. Zaw. Prac. Inst. Ubez. Społ. i Z. Zaw. Prac. P. Z. U. W., Zrzeszenie Prac. Banku Polsk., Zrzesz. Prac. Banku Rol-

nego i wiele innych organizacji.

Przewiduje się przeprowadzenie wyborów do Rady Okręgowej Unii Kieleckiego Okręgu na drugą połowę października, oraz powołanie do życia Z. Zaw. Zawodowego Prac. Przem., biurowych i Handlowych, w której to sprawie bawił onegdaj w Kielcach sekretarz Okręgowy z Sosnowca, który odbył kilka konferencji z miejscowymi działaczami Zawodowymi.

Ze sfer załączonych do Unii dowiadujemy się, że w drugiej połowie października projektuje się urządzenie wielkiego wiecu pracowników umysłowych z udziałem czołowych działaczy Unii z Warszawy.

## Starachowickie Krakowiaki

(dalszy ciąg)

Okręgowicz Wiltoś  
z folwarku przysłany  
jest przez przemysłowców  
serdecznie lubiany.

Także czarny Piątek  
co to łamie strajki  
i robi z panami  
przeróżne szachrajki.

Delegaci dwójki  
wyborców nabrali  
obietali węgiel  
a figę im dali.

Obiecali także  
i na wierzbie grószki  
będą je zjadali  
C. K. W-u kopciuszki.

Nasł P. P. Sowcy  
z przerażenia zbledli,  
że im Z. Z. Zetowcy  
kłamstwa ich dowiedli.

## O kwiatach i kwietnikach

Nie mogę pisać nic na tematy polityczne, społeczne i t. p. Pan cenzor nielitościwie mnie nożycami wszystko Widać urodziłem się za późno, lub za wcześnie. Temat ten pozostawiam panu cenzorowi do rozmyślań świątecznych.

Obecnie po bolesnych doświadczeniach wyrażam skrupa. Byłem naiwny. Jakże mogłem przypuszczać, że śmiało wypowiedzenia nie ulegną konfiskacji. W dzisiejszej rzeczywistości jest to całkowicie usprawiedliwione.

Wyrażam głęboką skruchę i za winę naiwności postanawiam pokutować. Nie będę pisał artykułów politycznych — onie — będę pisał o drzewach, kwiatach, pogodzie, słowem — o tym wszystkim co nie może wywołać niepokoju politycznego i nie kwalifikuje się na przestępstwo z art. 170 k.k.

Zaczynam od kwiatów. W Polsce mamy „kwietniki” i kwiaty. Wyzosta na polu walki

o polską kulturę, kwiaty nabrały w pojęciach rządzących jednostek, tak groźnie czerwonej barwy, że musiały być zasapione przez „kwiatuszki” z pod znaku rewolweru, pałki i kastełu. Niezdecydowanego koloru kwiatuszki zostały wyciągnięte na wierzch polskiej społeczności.

Nie jestem prorokiem, nie będę mówił o konsekwencjach tego postępowania, jest to bowiem ogowiazkien tych, którzy muszą patrzeć daleko w polską przyszłość; pragnął bym jednak zapytać dokąd prowadzi tą drogą? Pytanie to mam prawo stawiać jako szary człowiek potężnych rzesz polskiego proletariatu.

Odbynam pokutę. Będę pisał o kratach i „kwietnikach”, aż w społeczeństwie polskim znajdzie się zrozumienie dla akcji dokonania głębokich przemian w życiu społecznym Polski.

W. Ch.

J. W.

## Bożyszcze Tłumów

(powieść fragmentowa)

Fragment IV. — „Dnie przed burzą”

8. „Gdy było coraz gorzej”

Rok 1786-ty. — Jaques Danton kończy uniwersytet w Paryżu i zostaje adwokatem.

Lata uniwersyteckie spędza w wirze pracy rewolucyjnej.

Świetny mówca o wybitnej inteligencji, pełen werwy i dowcipu szybko staje się znanym w dzielnicach kółek rewolucyjnych stolicy.

A kółka te rosły z dnia na dzień.

Nie pomagały tysiące dobrze płatnych szpicli i prowokatorów, na nic się nie zdały słyki i zamykanie w strasznych lochach Bastylii, masowe wyroki śmierci nie potrafiły również odstraszyć ludzi wierzących w rewolucję i lepsze jutro.

Nienawiść do dworu potęgowała się z dnia na dzień, głuchy pomruk rewolucji stawał się coraz głośniejszym. W Paryżu życie rewolucyjne kipiało.

Tysiące ideowych działaczy świecie wierzących w zwycięstwo porzucało warsztaty pracy i domy i szło agitować w szerokie masy. Agitacja rosła z dnia na dzień.

Armia szpicli stawiała się coraz więcej bezsilna. Płatni prowokatorzy okazywali się znacznie słabszymi wobec zapalonych ideowców.

W tej to atmosferze kończy uniwersytet Danton. Uzyskawszy tytuł adwokata, uzyskuje jednocześnie i jeszcze coś więcej a mianowicie tytuł bezkompromisowego, czołowego trybuna rewolucji.

\* \*

W zakonspirowanym biurze jednego z oddziałów tajnej organizacji szpiclowskiej odbywała się odprawa płatnych agentów.

— Panowie, coraz gorzej dzieje się w Paryżu — grzmiał tubalnym głosem komendant oddziału. — Kluby rewolucyjne mnożą się jak grzyby po deszczu, najlaskawszy pan nasz i Król, wraz z naszą królową wydają setki tysięcy na służbę bezpieczeństwa, więzienia są przepełnione, a rezultatów żadnych. —

— Robimy co możemy — próbował usprawdziwić się Paul le Bourgé, jeden z najdoświadczeńszych agentów. — Ale praca staje się coraz trudniejszą, bo całe społeczeństwo brosi tych zbudowanych przestępców. —

— To wina panów. Trzeba wstępować samym do ich kółek i wnikać w ich tajemnice. — Trzeba z demaskować wodzów i nie dekonspirując się wydawać ich w ręce gwardii. —

— Tak, ale i z wojskiem jest coraz gorzej, — śmiało usprawdziwiał agentów Paul le Bourgé. — Nowy regulamin i kary chłosty wzbudziły niezadowolnienie, nie tylko wśród żołnierzy, lecz nawet i oficerowie stają się nie pewni, dzieje się coraz gorzej. —

— Brednie. Siła wszystko się robi, tylko trzeba wskazywać miłe źródła zła — pieniał się ze złości i wykrzykiwał komendant.

— Miłościwy Król płaci wam za waszą służbę. A kto uważa, że zatrudnia jest pracować, niech poda się do dymisji. Trzeba prowokować tych rewolucjonistów, trzeba namawiać ich do wystąpień a w chwili rozpoczęcia działań oddawać w ręce władzy. Ja was uczyć nie będę. Kto nie potrafi niech ustąpi ze służby. —

— Trudno, proszę o dymisję — wystąpił stary szpicel. Paul le Bourgé, który już nie jedno niewinne życie miał na sumieniu.

Nie wiedział tylko o tem, że w dwie godziny potem, sam padnie z ręki kolegów, którzy działali z rozkazu szefa, dla którego agent występujący ze służby był niczym. Takiego na wszelki wypadek należy sprzątać po cichu. Tak też się i stało.

\* \*

W jednej z piwnic klasztoru św. Jakuba odbywała się tajna narada młodych zapaleńców.

Na podwyższenie wszedł właśnie jeden z przywódców. Olbrzymia jego postać czyniła niesamowite wrażenie. Brzydka odrażająca twarz, rozcięta warga i wieczny sarkastyczny uśmiech nie zchodzący z ust jego napawały widzów grozą. I tylko piękne szare wpatrzony w dal oczy jak gdyby obnażały duszę jego, pełną dobroci i szlachetności.

Zaczął mówić, a słowa jego porywały słuchaczy.

Doniosłe, pełne przekonujących argumentów słowa trafiały do mózgów i opanowywały umysły. Za chwilę był już panem sytuacji i niepodzielnie panował nad zbraniami.

(d. c. n.)



# Prawda o rozłamie w Z.Z.Z. RADOM

Pewnie część prasy głośno zaczęła pisać o „rozłamie” w ZZZ. w Łodzi i naraz... umilkła. Chybił podstęp Leśniczaków. Lewiaków i Sumińskich oraz ich protektora imię Wojtkę Małinowskiego.

Robotnicza Łódź nie poszła na lep faszystowskich hasel, stojąc twardo na gruncie uchwał III-go Kongresu ZZZ.

To też odejście zauszników i funkcjonariuszy p. senatora w Łodzi ZZZ. nawet niezauważył. Jak gdyby ich w ogóle nigdy w ruchu naszym nie było.

Pozostali nieugięci robotnicy „od szpadla”, co podkreślają na każdym kroku, wierni swojemu i całej klasy pracującej — wodzowi tow. premierowi Jędrzejowi Moraczewskiemu.

A jako dowód powyższego przytaczamy znamienne rezolucje podjętą na wspólnej konferencji zarządów łódzkich oddziałów Związków ZZZ.

Okręgowa Rada Zawodowa ZZZ. w Łodzi, po wysłuchaniu referatu przedstawicieli Władz centralnych t. t. Wieczorkiewicz i Ziółka oraz dyskusji, uchwala poniższe oświadczenie.

Okręgowa Rada ZZZ. w Łodzi:

1. Kategorycznie potępia zdradziecką robotę „kacyków”, którzy dla utrzymania się u koryta rozbrajają klasę robotniczą;

dając tym samym możliwość kapitalistom dalszego gnębienia robotnika.

2. Stwierdza, że pozostaje wierną starą ideę ZZZ. i od niej nie odstąpi. Przeciwnie: Starac się będzie zwerbować jaknajwięcej członków do ZZZ.

3. Wyraża uznanie dla tow.

J. Moraczewskiego, że pomimo tak silnego nacisku ze strony reakcji — nie ugiął się i pozostał wierny klasie robotniczej.

4. Postanawia zwrócić się z prośbą do tow. J. Moraczewskiego, aby na jedną z najbliższych konferencji przybył do Łodzi.

## Dwie miary Magistratu

Nie tak dawno na Ratuszu radomskim toczyła się debata p. rajców miasta na temat, czy Zarząd Miasta miał prawo od-

nawiać kosztem miasta „Dom Robotniczy”. Wtedy p. Prezydent udowodnił, iż z „Domu Robotniczego” korzystają robotnicy, obywatele miasta, a więc Zarząd miasta wyłożył sumy na rzecz „wspólną”. Możemy się z tym zgodzić. Możemy się zgodzić nawet z tym, że w czasie różnych uroczystości partyjnych jako „robotniczych” „Dom Robotniczy” jest iluminowany na koszt miasta. Zgadza się nawet z tym, że od świetlnego szyldu „Dom Robotniczy” Zarząd miasta nie pobiera opłaty.

Ale jakże nieprzyzwoitą jest rzeczą wyznaczenie opłaty od małego szyldu niezależnych Związków Zawodowych Z. Z. Z. przy ulicy Żeromskiego 15. To nie szyld, a tablica wskazująca robotnikom i obywatelom miasta siedzibę ich pracy zawodowej i kulturalnej, a zimową porą bezrobotnym świetlicą, gdzie mogą się ogrzać, pogwarzyć i przeczytać dzienniki.

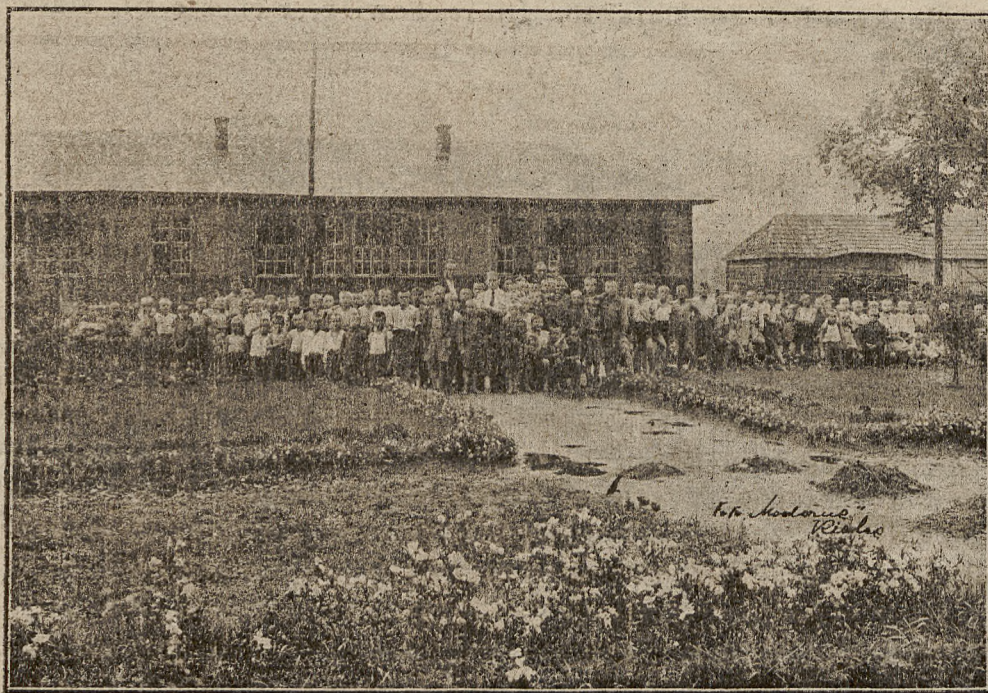
Od tej tablicy przed lokalem robotniczym Zarząd miasta wyznaczył 5 zł. opłaty i śle raz po raz upomnienia.

Ależ panowie demokraci, to nie jest szyld przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego, lecz tablica na lokalu robotniczym!

Złoty 5 to mała rzecz, ale duży wstyd

jos.

## Milusińscy na koloniach



Powyższa fotografia przedstawia grupę dzieci największej biedoty kieleckiej, przed domem Kolonii Letniej w Ostojowie koło Kielc, zorganizowanej przez Ubezp. Społeczną, Fundusz Pracy i Komitet Rodzicielski Szkół Powszechnych.

**Niebywała okazja poznania swej przyszłości**  
Słynny profesor wiedzy tajemnej **BLUMITO (fakir indyjski)**

wraz ze swym  
**MEDIUM—LENA**

w przejeździe zatrzymał się na kilka dni w Radomiu. Lena była badana przed i po transie telepatycznym przez Konsystorium najwybitniejszych lekarzy w Wiedniu i uznana za znakomite medium.

Lena obdarzona jest jasnowidzeniem, wyczuła wynik wojny Włosko-Abisyńskiej, abdykację króla Edwarda VIII, oraz wybuch bratobójczej wojny w Hiszpanii. Lena wyczuje i przepowiada przebieg spraw sądowych, majątkowych, handlowych, rodzinnych i t. p. Uwaga! Profesor przeprowadza seansy: spirytystyczne, astrologiczne i telewizyjne.

Przyjęcia osobiste od godz. 10 rano do 1 po poł. i od 3 do 8 wiecz.

Dyskretna zapewniona.

Ceny przystępne od 1 zł.

**RADOM, ul. Kelles-Krauz 25**  
(dawniej Świeża) front i piętro.

W czasie kontroliowania pełnej wartości mleka przez Antoniego

**FARBY OLEJNE, EMALIE, LAKIERY**  
**P.O.R.S.A.**

**Przetwórnia Olejów Roślinnych**  
**R A D O M**

**Przygoda kontrolera**  
**Zakładu Zdrowia**

Gregorczyka wynika awantura z roznosicielką mleka Marią Nowak (Janów, gm. Radom).

W czasie klótni Nowak oblała pełną banką mleka Gregorczyka „Wykapany” w mleku kontroler wezwał policję, która awanturnicę niewiastę odprowadziła do komisariatu.

**Niech żyją**  
**niezależne Związki**  
**Zawodowe!**

Czytaj niezależny  
organ świata pracy  
**„GŁOS LUDU PRACY”**

**Repertuar kin**  
**radomskich**

„APOLLO” potężny film w g. Moniuszki p. t. „Halka” z Ladis-Kiepur  
„ADRIA” „Znachor” w g. Dołęgi Mostowicza  
„CZARY” 2 Przeboje Borys Karloff w filmie „Postrach Opery” i Marta Eggerth-Kiepurowa — „Pieśń Jej Matki”.

**Postulaty samorządowców Radomskich**

Pracownicy miejscy wystąpili do władz miejskich z żądaniem zwrotu funduszy, wpłaconych tytułem podatku specjalnego.

Wysunęli oni również postulaty zmniejszenia zadłużenia pracowników i rozłożenia zobowiązań wobec władz miejskich na długie raty.

**ROBOTNICZA HUTA SZKŁA „SŁAWA”**

**KIELCE, ul. DŁUGA**

Produkuje: szkło butelkowe laboratoryjne i t. p.

**Naszych Szanownych! Prenumeratorów prosimy uprzejmie o punktualne wpłacanie prenumeraty.**

**Składy Polskiego Przemysłu Górniczego**

Polecają węgiel hurtowo i detalicznie wprost z bocznicy kolejowej.

już od **zł. 3.50 za 100 kg.**

**RADOM, ul. Podjazdowa № 20 tel. 25-05.**

**PRENUMERATA** miesięczna „Głosu Ludu Pracy” łącznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 40 gr.

**CENY OGŁOSZEŃ:** Za 1 wiersz milimetry 1 szpaltowy przed tekstem 1.50 gr., w tekście 1 str. 1 zł., w tekście strony środkowej 80 gr., za tekstem 50 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo, poszukiwania pracy bezpłatnie. Komunikaty i wiadomości 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszczają się. Za treść ogłoszeń redakcja nieodpowiada.

Redakcja i Administracja: Kielce, ul. Mickiewicza 2.

Telefon Nr 15-28.

Wydawca — Z. Dymek.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny — W. Chmurzyński

Odbito w drukarni p. f. „ST. SWIECKI” Kielce, Sienkiewicza 13.